

SMĚRNICE č. 12 o provozování dálkově ovládaných modelů letadel

Směrnici vydává předsednictvo Svazu modelářů České republiky z.s..

Každý člen svazu modelářů České republiky z.s., který je řádně evidován v odbornosti letecký nebo raketový modelář, může provozovat dálkově ovládaný model letadla dle pravidel v této směrnici. Pro provoz modelu v režimu člena Svazu modelářů České republiky je nutné dodržet všechny požadavky, které tato směrnice ukládá.

Tato směrnice pro provoz dálkově ovládaných modelů letadel může být v průběhu její účinnosti upravována a doplňována, především na základě nových dohod Svazu modelářů a Úřadu pro civilní letectví, legislativy a vyhodnocování provozu.

Za dodržování této směrnice je zodpovědný každý člen Svazu modelářů České republiky. V případě, že člen poruší směrnici, je povinností tohoto člena, případně jiné osoby o tom informovat předsedu pobočného spolku, jehož je členem. Povinností předsedy příslušného pobočného spolku je informovat předsednictvo KLeM, případně SMČR.

Pravidla pro provoz dálkově ovládaných modelů letadel:

Provozovatel dálkově řízených bezpilotních prostředků – školení pro členy Svazu modelářů, piloty bezpilotních prostředků (sportovních modelů). Skládá se z jednorázového školení a rozšiřujících školení dle návaznosti na legislativu. Školení zajišťuje republikový odbornostní klub leteckých modelářů

Pozn. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví zahrnuje letecké modely pod široký pojem bezpilotní letadla. V bodě 34 se uvádí: *Modely letadel se pro účely tohoto nařízení považují za bezpilotní letadla a používají se především k volnočasovým aktivitám. Akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty týkající se bezpilotních letadel přijaté na základě tohoto nařízení by měly zohledňovat skutečnost, že tyto modely letadel doposud měly dobrou bilanci z hlediska bezpečnosti, a to zejména modely provozované členy sdružení nebo klubů leteckých modelářů, které pro tyto aktivity vypracovaly specifické kodexy chování.*

Svaz modelářů příslušný kodex chování vypracoval a zveřejnil před mnoha lety. Výsledkem je NULOVÝ počet incidentů evidovaný Úřadem pro civilní letectví spáchaný členem Svazu modelářů. Systém funguje.

Pro další text nicméně bude použito srozumitelnějších pojmů **pilot**: člen Svazu modelářů, **model**: bezpilotní prostředek provozovaný pilotem, **plocha**: místo kde pilot provozuje model.

Školení pro piloty modelů se skládá ze tří základních okruhů, které se logicky váží do skupin ověřených praxí.

1. Pilot:

- a. Zákonné požadavky: školení zahrnuje zákonné požadavky pro provoz modelů, včetně registrace, označení a povinností ohledně letového provozu modelů.
- b. Bezpečnost: školení zahrnuje bezpečnostní opatření, jako je například identifikace rizik, možnosti výpadků a způsoby, jak minimalizovat rizika pro ostatní osoby a majetek.
- c. Zodpovědnost: školení zahrnuje ujištění, že účastníci jsou si plně vědomi své zodpovědnosti za bezpečný a zákonný provoz modelu. Součástí školení je seznámení s postupem uplatnění odpovědnostního pojištění.
- d. Komunikace a koordinace: školení zahrnuje výuku o komunikaci a koordinaci s ostatními lidmi, kteří mohou být zapojeni do provozu modelů, včetně kontrolního personálu, dalších bezpilotních systémů nebo pilotovaných letadel v dané oblasti.
- e. Kritické situace: školení zahrnuje nácvik reakce na kritické situace, jako jsou změny počasí, poruchy systému a jiné nečekané události, které mohou mít vliv na bezpečnost provozu modelů. Nácvik přípravy na případné havárie, včetně reakce na výpadky, ztrátu signálu.

2. Model:

- a. Základní znalosti: školení zahrnuje základní znalosti o modelech, včetně jejich provozu, ovládání, bezpečnostních opatření a zákonných požadavků.
- b. Specializované znalosti: školení zahrnuje doplňkové informace, že pro určité kategorie modelů mohou být vyžadovány specializované znalosti, jako například volné modely, rychlostní modely, turbínou poháněné modely, vysoko létající modely.
- c. Kontrola a údržba: školení zahrnuje informace o správné údržbě modelů, včetně kontrol a aktualizací software a hardware, aby bylo zajištěno, že systémy jsou v provozu bezpečně a spolehlivě.

3. Plocha:

- a. Okolní vzdušný prostor: školení zahrnuje znalosti o okolním vzdušném prostoru, včetně oblastí s omezeným provozem, zákazů letu, povolených maximálních výškách a vzdálenostech od letišť a dalších objektů.
- b. Meteorologická situace: školení zahrnuje znalosti o meteorologických podmínkách a jejich vlivu na provoz modelů, včetně síly větru, srážek, viditelnosti a dalších faktorů.
- c. Zóny omezeného provozu: školení zahrnuje informace o zónách omezeného provozu, včetně zón s omezeným provozem v blízkosti letišť a jiných citlivých oblastí včetně urbanistických, přírodních a dalších citlivých oblastí.
- d. Využití informačních zdrojů: školení zahrnuje výuku o různých informačních zdrojích, které jsou k dispozici pro získání informací o okolním vzdušném prostoru a meteorologické situaci, včetně NOTAMů, METARů a TAFů.

Ověření znalostí a praxe:

- a. *Ověření znalostí:* Po absolvování školení by měli účastníci projít ověřením svých znalostí a dovedností, aby bylo možné zaručit, že jsou připraveni bezpečně a zodpovědně používat modely.
- b. *Praktická výuka:* na zkoušejícím je ponecháno rozhodnutí, zda bude školení zahrnovat praktickou výuku, aby se účastníci naučili správnému ovládání modelů a získali zkušenosti v reálném světě.

4. Svaz zajišťuje další potřebné oblasti, které zahrnují:

- a. Aktualizace znalostí: pravidelné aktualizace znalostí, aby účastníci byli schopni udržovat krok s novými technologiemi a změnami v zákonných požadavcích.
- b. Certifikace: v souladu se zákonnými požadavky jsou stanoveny požadavky na certifikaci školitelů, aby bylo zajištěno, že školení je kvalitní a odpovídá standardům stanoveným evropskými nařízeními a zákony ČR pro provoz modelů
- c. Spolupráce a koordinace: Svaz modelářů podporuje spolupráci a koordinaci mezi různými úřady a subjekty, které se zabývají provozem modelů, aby bylo zajištěno, že školení odpovídá nejnovějším standardům a nejlepším postupům.

Tato směrnice nevylučuje provoz dálkově ovládaného bezpilotního prostředku členem Svazu modelářů v rámci individuální registrace tohoto člena u Úřadu pro civilní letectví. V tom případě není provozovatelem Svaz modelářů České republiky, tento prostředek nesmí být označen registrací Svazu modelářů České republiky a beze zbytku musí jeho provoz splňovat nařízení Úřadu pro civilní letectví pro danou kategorii bezpilotního prostředku.

Směrnice schválena předsednictvem dne: 15.3.2021

Směrnice platí ode dne: 1.4.2021

Ing. Jan Žemlička, předseda

